

Sygn. akt VIII Pz 93/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Kalinka

Sędziowie: SSO Grażyna Łazowska

SSR del Anna Capik – Pater (spr.)

po rozpoznaniu sprawy w dniu 19 listopada 2018r. w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie M. O.

przeciwko Spółce (...) Spółki Akcyjnej w B.

o świadczenie rekompensacyjne

na skutek zażalenia pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B.

od wyroku Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 22 czerwca 2018r. *sygn. akt* IV P 254/18

p o s t a n a w i a:

- zmienić zaskarżone postanowienie zawarte w punkcie 2 wyroku Sądu Rejonowego w Z. z dnia 22 czerwca 2018r. sygn. akt IV P 254/18 w ten sposób, że zasądzić od powódki M. O. na rzecz pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. kwotę 1.350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- zasądzić od powódki na rzecz pozwanej kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

(-) SSO Grażyna Łazowska	(-) SSO Teresa Kalinka	(-) SSR del. Anna Capik - Pater
Sędzia	Przewodniczący	Sędzia

UZASADNIENIE

Powódka M. O. pozwem skierowanym przeciwko Spółce (...) S.A. w B. domagała się zasądzenia na jej rzecz rekompensaty z tytułu utraty prawa do deputatu węglowego w rozumieniu ustawy z dnia 12 października 2017r. o świadczeniach rekompensacyjnych z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla.

Wyrokiem z 22 czerwca 2018 r. Sąd Rejonowy w Z. w pkt 1 oddalił powództwo, a w pkt 2 odstąpił od obciążania powódki kosztami zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu orzeczenia o kosztach sąd I instancji podał, że powódka przegrała proces, a o kosztach zastępstwa procesowego strony pozwanej orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., odstępując od obciążania nimi powódki.

Pozwana Spółka (...) S.A. w B. wniosła zażalenie, w którym zaskarżyła postanowienie zawarte 2 pkt wyroku. Pozwana zarzuciła naruszenie przepisów:

- postępowania, a to art. 98 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c. poprzez odstąpienie od obciążania powoda kosztami postępowania, pomimo przegranej przez powoda sprawy, a także pomimo niezaimplementowania w niniejszej sprawie przesłanek, o których mowa w art. 102 k.p.c., tj. wypadków szczególnie uzasadnionych;
- prawa materialnego, a to § 2 pkt 4 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych poprzez jego niezastosowanie.

Pozwana domagała się zmiany postanowienia w zaskarżonym zakresie poprzez zasądzenie od powódki na jej rzecz kwoty 1.350 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania oraz zasądzenia od powódki na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

zażalenie pozwanej zasługuje na uwzględnienie.

Powódka w niniejszej sprawie domagała się zasądzenia kwoty 10.000 zł z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla na podstawie ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U. 2017 poz. 1971). Zaskarżoną decyzją pozwana odmówiła powódce prawa do spornego świadczenia, wskazując, że jest ona osobą nieuprawnioną.

Ustawodawca w art. 2 pkt 1 ww. ustawy do osób uprawnionych do tego świadczenia zalicza m.in. emerytów mających ustalone prawo do emerytury i pobierających to świadczenie, uprawnionych w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń (lit.a) , wdowy, wdowców i sieroty mających ustalone dodatkowo prawo do renty rodzinnej po osobie o, o której mowa w lit.a (lit.b) . Powódka nie pobierała świadczenia rentowego po osobie, o której mowa w pkt 1a ustawy, a tylko renta rodzinna po takiej osobie uprawniałaby powódkę do uzyskania rekompensaty. Powódka zdecydowała się na pobieranie renty rodzinnej zamiast własnego świadczenia emerytalnego.

Jedną z podstaw odstąpienia od obciążenia kosztami procesu strony przegranej w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. stanowić może słuszność żądań w chwili ich zgłoszenia. Wypełniając wniosek o świadczenie rekompensacyjne powódka miała do dyspozycji pismo jak wypełnić wniosek wraz z pełną, czytelną informacją, kto jest osobą uprawnioną. Również w zaskarżonej decyzji odmownej pozwana ponownie wskazała podstawy rozstrzygnięcia. Z treści pozwu wynika, że powódka była świadoma, że nie jest osobą uprawnioną do spornego świadczenia w rozumieniu ustawy.

Odstąpienie od obciążania strony przegranej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego zgodnie z art. 102 k.p.c. jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, tj. wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności.

Jak wskazał Sąd Najwyższy „zastosowanie przez sąd art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu jak i fakty

leżące na zewnątrz procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego” (postanowienie z 14 stycznia 1974r., II CZ 223/73, LEX nr 7379, postanowienie Sądu Najwyższego z 13 października 1976r. sygn. IV Pz 61/76, LEX nr 7856, postanowienie Sądu Najwyższego z 16 lutego 1981r. sygn. IV Pz 11/81, LEX nr 8307).

Przyznanie przez ustawodawcę prawa do rekompensaty niektórym emerytom i rencistom nie przemawia za odstąpieniem osób nieuprawnionych od obciążania kosztami postępowania. Powództwo od samego początku było bezpodstawne i strona wnosząca pozew winna liczyć się z obowiązkiem poniesienia kosztów wywołanych swoim działaniem. Podstawą oceny, czy zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek może być zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprosowa. Zdaniem Sądu Okręgowego powódka nie wykazała żadnej przesłanki, która uzasadniałaby zastosowanie art. 102 k.p.c.

Należy podkreślić, że słusznie podnosi strona pozwana, iż z istoty każdego postępowania procesowego wynika jego sporność i zwykle niepewność rozstrzygnięcia, a każda strona wnosząca pozew jest z reguły przekonana o słuszności swoich żądań i konieczności wystąpienia do sądu. Zatem subiektywne przekonanie o słuszności żądania nie jest z pewnością okolicznością przesądzającą o zastosowaniu całkowitego odstąpienia od obciążania kosztami z art. 102 k.p.c. – w przeciwnym razie art. 102 k.p.c. miałyby zastosowanie w każdej sprawie, w której powództwo zostałoby oddalone.

Mając na uwadze powyższe zażalenie uwzględniono na podstawie art. 397 § 1, § 1¹, §2 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c. i w pkt 1 zmieniono zaskarżone postanowienie zawarte w punkcie 2 wyroku w ten sposób, że zasądzono od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1.350 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej została ustalona na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 15 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 j.t.).

W pkt 2 sentencji postanowienia sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanej 150 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego. Na kwotę tę składają się 120 zł tytułem wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej ustalona na podstawie § 2 pkt 2 w zw. z §10 ust.2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U 2018 poz. 265) oraz opłata od zażalenia wynosząca 30 zł. Wartość przedmiotu zaskarżenia wyniosła 1.350 zł.

(-) SSO Grażyna Łazowska	(-) SSO Teresa Kalinka	(-) SSR del. Anna Capik - Pater
Sędzia	Przewodniczący	Sędzia